

อัตราแลกเปลี่ยนกับความสามารถในการแข่งขันด้านการ
ส่งออกของประเทศ : การวิเคราะห์วาทกรรมเชิงประจักษ์
Exchange Rate and Nation's Export Competitiveness:
An Empirical Discourse Analysis

ชยงการ ภมรมาศ* , กิตติศักดิ์ เจิมสิทธิประเสริฐ**
และ ธนพร ศรียากุล***

Chayongkan Pamornmast, Kittisak Jermsittiparsert
and Thanaporn Sriyakul

* อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร

** อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต ; E-mail:
finn_ramon@hotmail.com

*** อาจารย์ ตรีประจำสาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหา
นคร,; E-mail: ajbamut@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ว่าทฤษฎีในเชิงประจักษ์ ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยน และความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออกของประเทศ หนึ่งในวาทกรรมหลักที่ถูกผลิตซ้ำมาอย่างต่อเนื่องและยาวนานในสังคมไทย โดยผู้มีอำนาจหน้าที่ ทั้งจากแวดวงวิชาการ ภาครัฐ และภาคเอกชน โดยนำข้อมูลอนุกรมเวลาของอัตราแลกเปลี่ยน การส่งออกโดยภาพรวม การส่งออกสินค้าเกษตร และการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม มาวิเคราะห์ด้วยวิธีวิทยาเชิงปริมาณขั้นสูง การวิเคราะห์ถดถอย และการทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาว ด้วยวิธีของโจฮานเซน ด้วยการวิเคราะห์ถดถอย พบว่า อัตราแลกเปลี่ยนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ทั้งกับการส่งออกโดยภาพรวม การส่งออกสินค้าเกษตร และการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม ขณะที่การทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวด้วยวิธีของโจฮานเซน กลับแย้งว่า อัตราแลกเปลี่ยนไม่มีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวใดๆ กับทั้ง 3 ตัวแปร การกล่าวอ้างว่าอัตราแลกเปลี่ยนที่แข็งค่าขึ้น จะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออกของประเทศ ไม่ว่าจะโดยภาพรวม สินค้าเกษตร หรือสินค้าอุตสาหกรรมนั้น จึงมิใช่การบงการโดยสุจริต แต่เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งของกระบวนการครอบงำเชิงวาทกรรม ที่เอื้อต่อการถ่วงผลประโยชน์ของชนชั้นนำ ด้วยการอำพรางให้อยู่ในรูปของความรู้และความจริง ซึ่งสมาชิกอื่นๆ ของสังคมไม่คิดหาตระแวง หรือโต้แย้ง

คำสำคัญ : การวิเคราะห์วาทกรรมเชิงประจักษ์, อัตราแลกเปลี่ยน, ความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออกของประเทศ

Abstract

The objective of this study is to empirically analyze the discourse on correlations between exchange rate and nation's export competitiveness, which is another part that has been continuously and extensively reproduced in the Thai society by the authorities from academia, the public and private sectors. The study analyzes the time-series data of the exchange rate, overall exports, exports of agricultural products, and exports of industrial products by employing advanced statistical analysis, regression, and the Johansen Cointegration Test. Through regression, we find that exchange rate is negatively related to overall exports, exports of agricultural products and exports of industrial products. On the contrary, Johansen Cointegration Test does not demonstrate any long-term relationship between exchange rate and the three variables of export. The claim that the appreciation of domestic currency will negatively affect nation's export competitiveness, whether in overall, agricultural products or industrial products is not a defect in good faith but another example of the dominance of oriented discourse, which gives way for elites to take advantage as a camouflage in the form of knowledge and truth, while others in the society never suspect nor argue about it.

Keywords: Empirical Discourse Analysis, Exchange Rate, Nation's Export Competitiveness

บทนำ

ว่าด้วย “วาทกรรม” และ “การวิเคราะห์วาทกรรม”

“วาทกรรม” เป็นศัพท์เฉพาะทางสังคมศาสตร์มนุษยศาสตร์ที่ สมเกียรติ วันทะนะ แห่งคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แปรจาก “Discourse” ตามแนวความคิดที่กระจัดกระจายอยู่ในบรรดาผลงานของ มิเชล ฟูโกต์ (Michel Foucault) นักปรัชญาสำนักหลังโครงสร้างนิยมชาวฝรั่งเศสคนสำคัญ ตั้งแต่เมื่อกว่า 20 ปีที่ผ่านมา (โกวิท วงศ์สุรวัฒน์, 2553: 3)

ในการทำงานเกี่ยวกับ ฟูโกต์ สร้างนัยให้แก่ “Discourse” แตกต่างไปจากความหมายอันเป็นที่รับรู้ในชีวิตประจำวัน กล่าวคือการสื่อสารทางวาจา การพูด หรือ การสนทนา (Heywood, 2000: 87) สมเกียรติ ก็บัญญัติ “วาทกรรม” ให้ละม้ายกับรูปศัพท์เดิมในภาษาอังกฤษ พร้อมเสนอความหมายที่เกินกว่าการสมาส “วาทะ” หรือคำพูด รวมเข้ากับ “กรรม” ซึ่งหมายถึงการกระทำ ด้วยเช่นเดียวกัน (กิตติศักดิ์ เจิมสิทธิประเสริฐ, 2553: 187)

ล่วงมากกว่าทศวรรษ กว่าที่ความเข้าใจเกี่ยวกับ “ตัวบท” และ “ความจริง” ทางสังคม ที่ถูกประกอบสร้างและอ้างไว้ด้วยภาษา (Alvesson and Karreman, 2000: 1126) จะได้รับการประมวลขึ้นอย่างจริงจังและเผยแพร่กว้างขวางในแวดวงวิชาการไทย ผ่านข้อเขียนและการขยายความโดย ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร (2549: 19-20) แห่งคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในฐานะระบบและกระบวนการการสร้าง/ผลิตเอกลักษณ์และความหมาย ให้กับสรรพสิ่งต่างๆ ในสังคมที่ห่อหุ้มเราอยู่ ไม่ว่าจะเป็ความรู้อันจริง อำนาจ หรือตัวตนของเราเอง รวมถึงตรึงสิ่งที่เราสร้างขึ้นให้ดำรงอยู่ และเป็นที่ยอมรับของสังคมในวงกว้าง จนกลายเป็น “วาทกรรมหลัก”

ด้วยการใช้ “อำนาจ” ที่ผ่านการขัดเกลา/ชักฟอกจนขาวสะอาด ในรูปของ “ความรู้/ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน” ผ่านกฎเกณฑ์และจารีตปฏิบัติของบรรดา

“ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้มีอำนาจหน้าที่” ทั้งหลาย ในรูปของ “วาทกรรมวิชาการ” ว่าด้วยเรื่องนั้นๆ ซึ่งคล้ายจะเป็นธรรมชาติ เป็นกลาง สากล ไม่มีอคติ หรือมีพิชภัยกับผู้ใด (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2551: 421-422) ในฐานะป้ายหรือฉลาก ที่ติดให้กับสถานการณ์ที่สลับซับซ้อน ของการต่อสู้ช่วงชิงเชิงยุทธศาสตร์ในสังคม (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2549: 25-26) เพื่อยัดเยียด/ทำให้ทรศนะหนึ่งๆ ที่มีใช้ัจธรรม กลายสภาพเป็น “ความรู้” และ “ความจริง” ขึ้นมา

ในฐานะแนวทางการสอบสวนเชิงวิพากษ์ “วาทกรรม” กลายเป็นหัวข้อที่ได้รับความนิยม ขยายตัวครอบคลุมสาขาวิชาต่างๆ ภายในระยะเวลาไม่นานหลังการสิ้นไปของ ฟุโกต์ (Vighi and Feldner, 2007: 141) ปรากฏทั้งในตำราและเวทีถกเถียงเชิงศาสตร์ ในความหมายที่แตกต่างหลากหลาย (Jorgensen and Phillips, 2002: 1) หากแต่บ่อยครั้งที่เป็นไปโดยปราศจากการนิยาม มีเพียงการทักท้วงเอา เช่นเดียวกันกับ “การวิเคราะห์วาทกรรม” (Cheek, 2004: 1141) ที่โดยสาระสำคัญเป็นการศึกษาและสืบค้นถึงกระบวนการ ขั้นตอน ลำดับเหตุการณ์ และรายละเอียดต่างๆ ในการสร้างเอกลักษณ์และความหมายให้กับสรรพสิ่งที่ห่อหุ้มเราอยู่ในสังคมในรูปของวาทกรรม ตลอดจนภาคปฏิบัติการและผลกระทบของวาทกรรมว่าด้วยเรื่องนั้นๆ ในลักษณะของชุดความสัมพันธ์ (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2549: 27-28)

พัฒนาการจากภาษาศาสตร์ในยุคต้น สู่มานุษยวิทยาารวคริสตศตวรรษที่ 1960 และจิตวิทยาต้นคริสต์ศตวรรษที่ 1970 (van Dijk, 2007) กระทั่งสหวิทยาการในปัจจุบัน (Schiffrin, Tannen and Hamilton, 2001: 1) การวิเคราะห์วาทกรรมกว่า 40 แนวพินิจ ล้วนเกี่ยวพันกับการศึกษาและการวิเคราะห์การใช้ภาษา (Sarangi, 2009 cited in Crichton, 2010: 13) ด้วยวิธีวิทยาเชิงคุณภาพ (Hodge, Kuper and Reeves, 2008) อันนำมาซึ่งการตั้งคำถามอย่างกว้างขวาง เกี่ยวกับความหละหลวมในทางสมเหตุสมผลอย่างวิทยาศาสตร์ (Freshwater, Cahill, Walsh and Muncey, 2010: 502) เพื่ออธิบายโครงสร้างทางภาษา หน้าที่ของตัวบท และเปิดเผยให้เห็นความสัมพันธ์ของการใช้ตัวบทกับบริบททางสังคม (Stillar, 1998: 14) เป็นสำคัญ ยิ่งกว่าการพิสูจน์ความจริงแท้จ (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2549: 29) ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ สถิติ หรือวิธีวิทยาเชิงปริมาณ ซึ่งถูกขับไล่ให้กลายเป็นวิธีคิด

(อับนบกพร่อง) ของสังคมศาสตร์แนววิทยาศาสตร์ หรือสำนักปฏิฐานนิยมเชิงตรรกะ (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2551: 11, 432) เท่านั้น

วาทกรรมว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่าง “อัตราค่าแลกเปลี่ยน” กับ “ความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออกของประเทศ”

การทบทวนวรรณกรรมในปัจจุบัน ยังไม่อาจหาข้อสรุปรวมทั้งที่เกี่ยวข้องกับ ตัวบุคคล เวลา สถานที่ ตลอดจนบริบทแห่งการเริ่มต้น ของวาทกรรมว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่าง “อัตราแลกเปลี่ยน” และ “ความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออกของประเทศ” ทั้ง “การส่งออกโดยภาพรวม” และจำแนกออกเป็น “การส่งออกสินค้าเกษตร” และ “การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม” ที่แน่นอนได้ ทราบแต่เพียงมีความเกี่ยวพันอย่างยิ่ง กับกับทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ซึ่งระบุว่า ความสามารถในการแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการภายในประเทศ กับผู้ประกอบการภายนอกประเทศ เกี่ยวพันอย่างยิ่งกับราคา ซึ่งถูกกำหนดโดยอัตราแลกเปลี่ยนอีกฝ่ายหนึ่ง (Schembri, 1989: 185; Piana, 2001) ด้วยหลักแห่งความสัมพันธ์นี้ เมื่อไรก็ตาม ที่ค่าเงินมีระดับอ่อนค่าลง การส่งออกจึงจะมีระดับที่สูงขึ้น สวนทางกับการนำเข้า ที่จะมีระดับต่ำลง (ชูเกียรติ ชัยบุญศรี, 2542: 1; จักรี สกุลบงกช, 2544: 1; กาญจนา แก้วมณี, 2550: 6; อรรถกฤต ปัจฉิมนันท์, 2554: 217)

วิธีคิดข้างต้น นำมาซึ่งการยึดถือและผลิตซ้ำ ทั้งในแวดวงวิชาการ ภาครัฐ และภาคเอกชนของไทย อาทิ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (ม.ป.ป.) ศาสตราจารย์สาขาเศรษฐศาสตร์ เกริกโกร จิระแพทย์ (ผู้จัดการออนไลน์, 2549, 18 ธันวาคม) อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ไชสิต บั้นเปี่ยมรัษฎ์ (กรุงเทพธุรกิจ, 2549, 19 ธันวาคม) อดีตรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร (2553ก, 2553ข) สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (2550) พงษ์ศักดิ์ อัสสกุล (ไทยโพสต์, 2549, 12 มิถุนายน) ประธานกรรมการหอการค้าไทย พยุงศักดิ์ ขาดิสุทธิผล (กรุงเทพธุรกิจ, 2553, 14 ตุลาคม) ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย รวมถึง ศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจธนาคารทหารไทย (กรุงเทพธุรกิจ, 2553, 15 ตุลาคม)

อันนำไปสู่การขับเคลื่อนนโยบายทางการเงินโดยรัฐบาล เพื่อให้ความช่วยเหลือ
กระทั่งเป็นเหตุให้เกิดข้อคำถาม ทำนองที่ อัมมาร สยามวาลา (ประชาชาติธุรกิจ,
2553, 21 ตุลาคม: 2) นักวิชาการเกียรติคุณ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
ท้วงขึ้นว่า เป็นโจทย์ที่เหมาะสมหรือไม่ ประโยชน์ตกอยู่ที่ใคร และท้ายที่สุดคือทำไป
เพื่ออะไร ?

วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้จึงได้รับการจัดทำขึ้น เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง
อัตราแลกเปลี่ยน และความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออกของประเทศ ทั้ง
การส่งออกโดยภาพรวม และจำแนกออกเป็น การส่งออกสินค้าเกษตร และการ
ส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม อันจะทำให้ทราบต่อไปว่า วาทกรรมที่ถูกผลิตซ้ำแล้วซ้ำ
เล่า โดยผู้มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าว เป็นคำกล่าวที่ถูกต้องตามตรรกะ มีความน่าเชื่อถือ
หรือเป็นเพียงทรรศนะอันคลาดเคลื่อน น่าเคลือบแคลง ประกอบไปด้วยความ
พยายามในการยัดเยียดให้มีสถานะสูงส่ง กล่าวคือ ความรู้ ตลอดจน ความจริง
เท่านั้น

วิธีการวิจัย

ข้อมูลและตัวแปร

คณะผู้วิจัยเลือกใช้ข้อมูลอนุกรมเวลา (Time Series Data) ที่ถูกรวบรวมไว้
แล้วอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ มีลักษณะการเผยแพร่เปิดเผย ได้รับความเชื่อถือ และ
ถูกนำไปอ้างอิงโดยหน่วยงานต่างๆ เป็นการทั่วไป จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน
ทั้งสิ้น 172 เดือน ตั้งแต่ เดือนสิงหาคม พ.ศ.2540 ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2554
ของตัวแปรดังต่อไปนี้

1. อัตราแลกเปลี่ยน (ER2) โดยเลือกใช้ อัตราแลกเปลี่ยนอ้างอิงระหว่าง
เงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ตามอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ใน

กรุงเทพมหานคร จาก ธนาคารแห่งประเทศไทย (2544, 2555) ณ ที่นี้กำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระ ของทั้งการส่งออกโดยภาพรวม การส่งออกสินค้าเกษตร และการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม

2. การส่งออกโดยภาพรวม (EXPORT2) โดยเลือกใช้ สินค้าออกตามสถิติ ดุลการชำระเงิน จาก ธนาคารแห่งประเทศไทย (2554) ณ ที่นี้กำหนดให้เป็นตัวแปรตามของ อัตราแลกเปลี่ยน

3. การส่งออกสินค้าเกษตร (AGRI2) จาก ธนาคารแห่งประเทศไทย (2554) ณ ที่นี้กำหนดให้เป็นตัวแปรตามของ อัตราแลกเปลี่ยน และ

4. การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม (INDUST2) ครอบคลุม 4 กลุ่มสินค้า อุตสาหกรรมย่อย ได้แก่ สินค้าอุตสาหกรรมใช้แรงงาน สินค้าอุตสาหกรรมใช้เทคโนโลยีสูง สินค้าอุตสาหกรรมใช้วัตถุดิบภายในประเทศ และสินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ จาก ธนาคารแห่งประเทศไทย (2554) ณ ที่นี้กำหนดให้เป็นตัวแปรตามของ อัตราแลกเปลี่ยน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เหตุที่การวิเคราะห์หาผลกระทบกระแสหลัก จดจ่อความสนใจอยู่เฉพาะการพิจารณาโครงสร้าง ยุทธศาสตร์ และกระบวนการ (van Dijk n.d.) การผลิต (ข้า้ว) วากรรม ครอบคลุมกิจกรรมทางสังคมทุกประเภท (สาวิตรี ควณิช 2549, 31) ที่ แม้แต่ พูโกต์ (1994, xiv) ยังยอมรับว่ามีความยุ่งยากและสลับซับซ้อน ไม่ง่ายแก่การอธิบายให้เกิดความกระจ่าง ผนวกกับการประดิษฐ์คำศัพท์เทคนิคอันมีความหมาย เฉพาะ ห่างไกลจากนิยามอันเป็นที่เข้าใจ บรากลอยู่ในพจนานุกรม หรือประชาชนทั่วไปนิยมใช้ในชีวิตประจำวัน เรียกร้องความรู้ความชำนาญพิเศษในการเข้ารหัส มากกว่าภาววิชาการในกระบวนทัศน์เดิมที่ลุกขึ้นต่อต้าน ภายใต้คำกล่าวอ้างว่าเป็น ภาษาของอำนาจรูปแบบหนึ่ง ที่มาในรูปของความรู้และความจริง (ไชยรัตน์ เจริญสิน โอฟาร์ 2551, 422)

ยิ่งเมื่อความมุ่งหมายแห่งการวิเคราะห์ เคลื่อนตัวจากประเด็นรูปธรรม ว่า สิ่งใดจริงสิ่งใดเท็จ (Heywood 2000, 88) ไปสู่ประเด็นนามธรรม กล่าวคือกฎเกณฑ์ ที่กำกับตัวบท ผ่านการลดคุณค่าของมนุษย์ในฐานะองค์ประธานลงเหลือเพียง “ร่างทรง” ทำหน้าที่กระทำตาม/ตอกย้ำ/ผลิตซ้ำ กฎเกณฑ์ดังกล่าว (ไชยรัตน์ เจริญสิน โอบาร 2549, 29) แต่ท้ายที่สุด แทบทั้งสิ้นของผลงานวิจัยที่อาศัยมรรควิธีอันตั้งอยู่บนสมมติฐานแห่งการปฏิเสธการมีอยู่ของความจริงอย่างวัตถุวิสัย มีก็แต่ความจริงที่ ถูกประกอบสร้าง (Moreland 2005, 79) เช่นว่า กลับเป็นเกมที่สนุกแต่ว่างเปล่า ติดอยู่ในวังวนแห่งการใช้อัตวิสัย คาคะเนกกฎเกณฑ์ที่แม้กระทั่งตนก็อาจสรุปได้ว่าเป็น สิ่งถูกต้อง

กอบรับการขับไล่อั้งข้อรังเกียจ “การพิสูจน์ถูก” (Verification) ซึ่ง ทึกทักกว่าเป็นสาระอันดับแรกประการสำคัญของสำนักปฏิฐานนิยมเชิงตรรกะ (ไชย รัตน์ เจริญสินโอบาร 2551, 11-12) แทนที่จะหยาบยืมมาใช้ เพื่อหนุนเสริมการ อธิบายให้มีประสิทธิภาพ สามารถชี้ชวนมวลชนให้ตื่นรู้ เล็งเห็นถึงความไม่ต่อเนื่อง ของตรรกะ/รอยแยกของวาทกรรม ตลอดจนความไม่เป็นธรรมชาติ (ไชยรัตน์ เจริญ สินโอบาร 2549, 8) ได้

“การวิเคราะห์วาทกรรมเชิงประจักษ์” (Empirical Discourse Analysis: EDA) จึงได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อตอบแทน พูโกต์ (1980, 53-54) เช่นเดียวกับที่เขา ทำกับ เฟรดริช นิทเช (Friedrich Nietzsche) นักปรัชญาสำนักอัตถิภาวนิยมชาว เยอรมัน ด้วยการแปลงโฉมแนวคิดของเขาใหม่ หยาบยืมหลักการของสำนักประจักษ์ นิยมมาใช้ เพื่อ “การพิสูจน์ผิด” (Falsification) แก่นของตัวบทที่ถูกประกอบสร้าง ขึ้นจากตัวแปร เชื่อมโยงความสัมพันธ์ผ่าน “ภาษาสถิติ” และผลิตซ้ำมาอย่างต่อเนื่อง ยาวนาน จนเป็นที่ปราศจากข้อสงสัยจากสมาชิกร่วมสังคมตั้งแต่นาน โดยอาศัยชุด ข้อมูล ตรรกะ และระเบียบวิธีอย่างเดียวกันกับที่มันได้รับการสถาปนาขึ้น

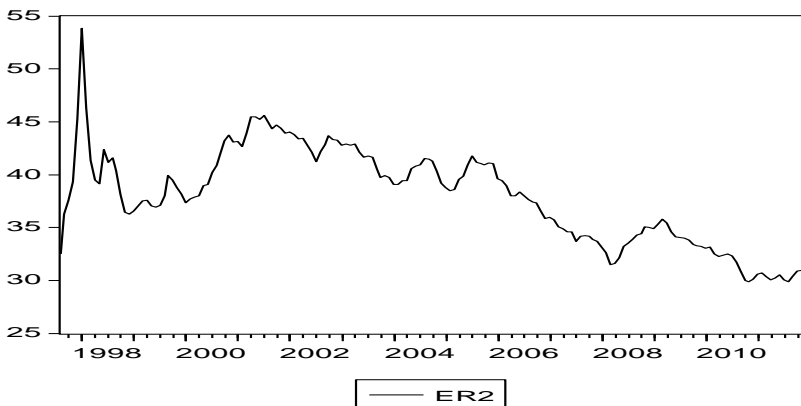
กล่าวคือ วิถีวิทยาเชิงปริมาณขั้นสูง การวิเคราะห์ถดถอย (Regression Analysis) สำหรับการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และ การทดสอบ ความสัมพันธ์เชิงคุณภาพในระยะยาวด้วยวิธีของโจฮานเซน (Johansen

Cointegration Test; Johansen, 1988, 1991) สำหรับการทดสอบซ้ำความสัมพันธ์ที่อาจพบ ว่ามีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวระหว่างกันหรือไม่ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แทนการเผยให้เห็นแต่เพียงฐานะการเป็นวาทกรรม (Discursivity) ของสิ่งที่ศึกษา (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2549: 3) เท่านั้น

ผลการวิจัย

อัตราแลกเปลี่ยน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลอนุกรมเวลาของอัตราแลกเปลี่ยน พบว่า อัตราแลกเปลี่ยนเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ.2540 เริ่มต้นที่ 32.48 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ และเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2554 สิ้นสุดที่ 30.96 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนรายเดือน มีการปรับตัวสูงขึ้นสลับกับลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่ามีแนวโน้มปรับตัวลดลง สูงสุดที่ 53.81 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ.2541 และต่ำสุดที่ 29.88 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ.2554

รูปที่ 1 อัตราแลกเปลี่ยน

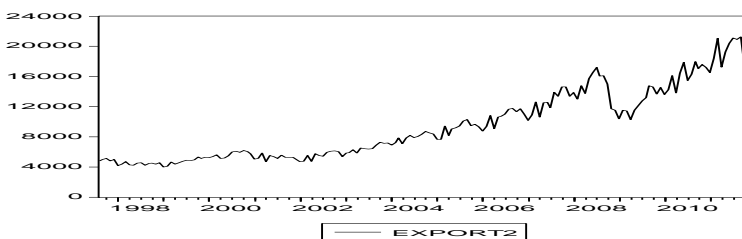
ด้วยการวิเคราะห์ถดถอย ตารางที่ 1 ชี้ให้เห็นว่า เวลามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราแลกเปลี่ยน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยเวลาที่เปลี่ยนแปลงไปทุกๆ 1 เดือน จะส่งผลให้อัตราแลกเปลี่ยนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้าม 0.07 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ ตัวแปรเวลาสามารถอธิบายอัตราแลกเปลี่ยนได้ ร้อยละ 52.61

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ถดถอยอัตราแลกเปลี่ยนและเวลา

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	43.67124	1.198020	36.45285	0.0000
T	-0.065582	0.010185	-6.439168	0.0000
R-squared	0.526053	Prob(F-statistic)		0.000000
Newey-West HAC Standard Errors & Covariance (lag truncation=4)				

การส่งออกโดยภาพรวม

การส่งออกโดยภาพรวมเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ.2540 มีมูลค่าเริ่มต้นที่ 4,954.96 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2554 สิ้นสุดที่ 15,496.37 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกโดยภาพรวมรายเดือน มีการปรับตัวสูงขึ้นสลับกับลดลงบ้าง แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่ามีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น ต่ำสุดที่ 3,979.00 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ.2542 และสูงสุดที่ 21,258.72 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ.2554

รูปที่ 2 การส่งออกโดยภาพรวม

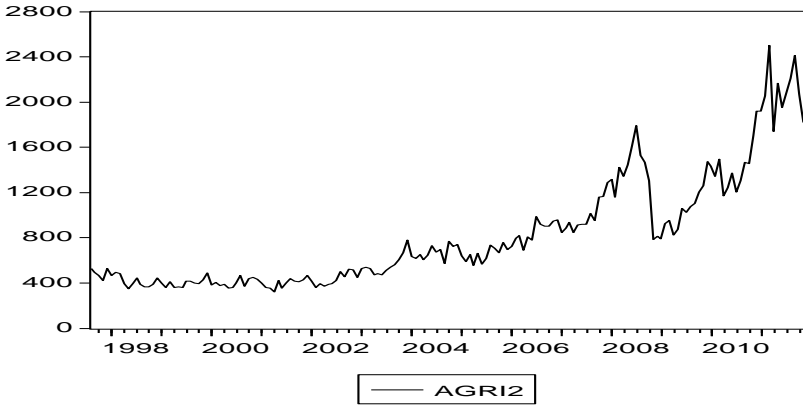
ตารางที่ 2 ชี้ให้เห็นว่า เวลามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการส่งออก โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยเวลาที่เปลี่ยนแปลงไปทุกๆ 1 เดือน จะส่งผลทำให้มูลค่าการส่งออกโดยภาพรวมเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน 86.81 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ ตัวแปรเวลาสามารถอธิบายการส่งออกโดยภาพรวมได้ถึง ร้อยละ 86.85

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ถดถอยการส่งออกโดยภาพรวมและเวลา

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1916.948	522.2072	3.670857	0.0003
T	86.80657	6.098984	14.23296	0.0000
R-squared	0.868461	Prob(F-statistic)		0.000000
Newey-West HAC Standard Errors & Covariance (lag truncation=4)				

การส่งออกสินค้าเกษตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลอนุกรมเวลาของการส่งออกสินค้าเกษตร พบว่า การส่งออกสินค้าเกษตรเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ.2540 มีมูลค่าเริ่มต้นที่ 525.81 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2554 สิ้นสุดที่ 1,818.38 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรรายเดือน มีการปรับตัวสูงขึ้นสลับกับลดลงบ้าง แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่ามีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นต่ำสุดที่ 320.14 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ.2544 และสูงสุดที่ 2,498.48 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ.2554

รูปที่ 3 การส่งออกสินค้าเกษตร

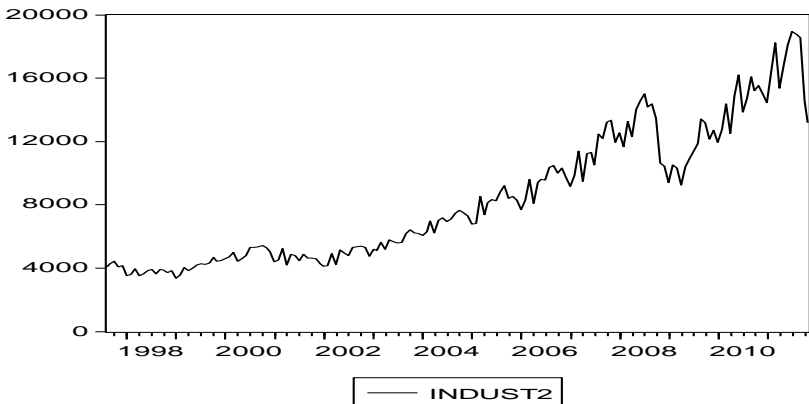
ด้วยการวิเคราะห์ถดถอย ตารางที่ 3 ซึ่งให้เห็นว่า เวลามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการส่งออกสินค้าเกษตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยเวลาที่เปลี่ยนแปลงไปทุกๆ 1 เดือน จะส่งผลทำให้มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน 8.46 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ตัวแปรเวลาสามารถอธิบายการส่งออกสินค้าเกษตรได้ถึง ร้อยละ 73.62

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ถดถอยการส่งออกสินค้าเกษตรและเวลา

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	83.76948	78.89113	1.061836	0.2898
T	8.461937	1.040791	8.130292	0.0000
R-squared	0.736161	Prob(F-statistic)		0.000000
Newey-West HAC Standard Errors & Covariance (lag truncation=4)				

การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลอนุกรมเวลาของการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมพบว่า การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ.2540 มีมูลค่าเริ่มต้นที่ 4,062.96 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2554 สิ้นสุดที่ 13,176.22 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมรายเดือน มีการปรับตัวสูงขึ้นสลับกับลดลงบ้าง แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่ามีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น ต่ำสุดที่ 3,377.24 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2542 และสูงสุดที่ 18,936.23 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2554

รูปที่ 4 การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม

ด้วยการวิเคราะห์ถดถอย ตารางที่ 4 ชี้ให้เห็นว่า เวลาที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยเวลาที่เปลี่ยนแปลงไปทุกๆ 1 เดือน จะส่งผลทำให้มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน 78.16 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ ตัวแปรเวลาสามารถอธิบายการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมได้ถึง ร้อยละ 87.53

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ถดถอยการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมและเวลา

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1592.537	447.9674	3.555030	0.0005
T	78.16131	5.176866	15.09819	0.0000
R-squared	0.875282	Prob(F-statistic)		0.000000
Newey-West HAC Standard Errors & Covariance (lag truncation=4)				

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนโดยภาพรวมและการส่งออก

ในขั้นต้น ด้วยการวิเคราะห์ถดถอย พบว่า อัตราแลกเปลี่ยนและการส่งออกโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 ในทิศทางตรงกันข้าม โดยที่การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนทุกๆ 1 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ จะส่งผลให้การส่งออกโดยภาพรวมเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้าม 844.83 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ อัตราแลกเปลี่ยนยังเป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายการส่งออกโดยภาพรวมได้ ร้อยละ 67.26

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ถดถอยอัตราแลกเปลี่ยนและการส่งออกโดยภาพรวม

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	41527.95	3271.500	12.69386	0.0000
ER2	-844.8314	82.40431	-10.25227	0.0000
R-squared	0.672552	Prob(F-statistic)		0.000000
Newey-West HAC Standard Errors & Covariance (lag truncation=4)				

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและการส่งออกสินค้าเกษตร

ด้วยการวิเคราะห์ถดถอย ตารางที่ 6 ชี้ให้เห็นว่า อัตราแลกเปลี่ยนและการส่งออกสินค้าเกษตร มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 ในทิศทางตรงกันข้าม โดยที่การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนทุกๆ 1 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ จะส่งผลให้การส่งออกสินค้าเกษตรเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกัน

ข้าม 87.74 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ อัตราแลกเปลี่ยนยังเป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายการส่งออกสินค้าเกษตรได้ ร้อยละ 64.72

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ถดถอยอัตราแลกเปลี่ยนและการส่งออกสินค้าเกษตร

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4149.850	486.0344	8.538183	0.0000
ER2	-87.74379	12.24290	-7.166911	0.0000
R-squared	0.647153	Prob(F-statistic)		0.000000
Newey-West HAC Standard Errors & Covariance (lag truncation=4)				

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม

ด้วยการวิเคราะห์ถดถอย ตารางที่ 7 ซึ่งให้เห็นว่า อัตราแลกเปลี่ยนและการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 ในทิศทางตรงกันข้าม โดยที่การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนทุกๆ 1 บาท ต่อดอลลาร์สหรัฐ จะส่งผลให้การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้าม 757.34 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ อัตราแลกเปลี่ยนยังเป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมได้ ร้อยละ 67.19

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์ถดถอยอัตราแลกเปลี่ยนและการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	37131.37	2845.080	13.05108	0.0000
ER2	-757.3445	71.59938	-10.57753	0.0000
R-squared	0.671881	Prob(F-statistic)		0.000000
Newey-West HAC Standard Errors & Covariance (lag truncation=4)				

สรุปแต่เพียงขั้นนี้ วาทกรรมว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออกของประเทศ ทั้งการส่งออกโดยภาพรวม และจำแนกออกเป็น การส่งออกสินค้าเกษตร และการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม ที่ถูกประกอบสร้างขึ้นจากผู้มีอำนาจหน้าที่ทั้งหลาย ว่าการแข็งค่าขึ้นของเงินบาท จะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันด้านราคา เป็นเหตุให้ความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออก ทั้งการส่งออกโดยภาพรวม และจำแนกออกเป็น การส่งออกสินค้าเกษตร และการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม มีระดับต่าลงนั้น ด้วยการวิเคราะห์ถดถอย แม้พบว่าอัตราแลกเปลี่ยนมีความสัมพันธ์กับทั้ง 3 ตัวแปร แต่เป็นความสัมพันธ์ทิศทางตรงกันข้าม ชัดแย้งอย่างยิ่งกับค่ากล่าวอ้าง หรือวาทกรรมหลักข้างต้น

อย่างไรก็ดี ความสัมพันธ์ที่พบในขั้นนี้ อันเกิดจากการจงใจใช้ข้อมูลอนุกรมที่ไม่มีความนิ่ง (Non-Stationary Series) มาวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์ถดถอย อาจเป็นเพียงความสัมพันธ์ลวง (Box and Jenkins, 1976) ซึ่งต้องอาศัยการทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาว มาทดสอบซ้ำอีกครั้ง

ความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและการส่งออกโดยภาพรวม

ด้วยการทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวด้วยวิธีของโจฮานเซน ซึ่งให้เห็นว่า อัตราแลกเปลี่ยนและการส่งออกโดยภาพรวม ไม่มีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวต่อกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 กล่าวคือ ความสัมพันธ์ที่พบในขั้นการวิเคราะห์ถดถอย นอกจากเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามแล้ว ระหว่างตัวแปรทั้ง 2 แท้ที่จริงยังเป็นเพียงความสัมพันธ์ลวงอีกประการหนึ่งด้วย

ตารางที่ 8 การทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวด้วยวิธีของโจฮานเซน
อัตราแลกเปลี่ยนและการส่งออกโดยภาพรวม

Hypothesized		Trace	5 Percent	1 Percent
No. of CE(s)	Eigenvalue	Statistic	Critical Value	Critical Value
None	0.058586	10.54733	15.41	20.04
At most 1	0.002781	0.465157	3.76	6.65

*(**) denotes rejection of the hypothesis at the 5%(1%) level

Trace test indicates no cointegration at both 5% and 1% levels

**ความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและการส่งออก
สินค้าเกษตร**

ด้วยการทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวด้วยวิธีของโจฮานเซน ตารางที่ 9 ชี้ให้เห็นว่า อัตราแลกเปลี่ยนและการส่งออกสินค้าเกษตร ไม่มีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวต่อกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 กล่าวคือ ความสัมพันธ์ที่พบในขั้นการวิเคราะห์ถดถอย นอกจากเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามแล้ว ระหว่างตัวแปรทั้ง 2 แท้ที่จริงยังเป็นเพียงความสัมพันธ์วงอีกประการหนึ่งด้วย

ตารางที่ 9 การทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวด้วยวิธีของโจฮานเซน
อัตราแลกเปลี่ยนและการส่งออกสินค้าเกษตร

Hypothesized		Trace	5 Percent	1 Percent
No. of CE(s)	Eigenvalue	Statistic	Critical Value	Critical Value
None	0.064673	11.60767	15.41	20.04
At most 1	0.002644	0.442172	3.76	6.65

*(**) denotes rejection of the hypothesis at the 5%(1%) level

Trace test indicates no cointegration at both 5% and 1% levels

ความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม

ด้วยการทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวด้วยวิธีของโจฮานเซน ตารางที่ 10 ซึ่งให้เห็นว่า อัตราแลกเปลี่ยนและการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม ไม่มีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวต่อกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 กล่าวคือความสัมพันธ์ที่พบในขั้นการวิเคราะห์ถดถอย นอกจากเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามแล้ว ระหว่างตัวแปรทั้ง 2 แท้ที่จริงยังเป็นเพียงความสัมพันธ์ลวงอีกประการหนึ่งด้วย

ตารางที่ 10 การทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวด้วยวิธีของโจฮานเซน อัตราแลกเปลี่ยนและการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม

Hypothesized	Trace	5 Percent	1 Percent	
No. of CE(s)	Eigenvalue	Statistic	Critical Value	Critical Value
None	0.055705	9.963403	15.41	20.04
At most 1	0.002341	0.391457	3.76	6.65

*(**) denotes rejection of the hypothesis at the 5%(1%) level
Trace test indicates no cointegration at both 5% and 1% levels

อภิปรายผลการวิจัย

กล่าวโดยสรุป ด้วยวิธีวิทยาเชิงปริมาณขั้นสูง นอกจากจะแสดงให้เห็นเชิงประจักษ์มาแล้วว่า อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งด้านการส่งออก และการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาคอุตสาหกรรม (กิตติศักดิ์ เจริมสิทธิประเสริฐ, ธนพร ศรียากุล และ ชยงการ ภมรมาศ, 2554) และการลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศ (กิตติศักดิ์ เจริมสิทธิประเสริฐ, ธนพร ศรียากุล และ ชยงการ ภมรมาศ, 2554)

ยังแสดงให้เห็นในเชิงประจักษ์อีกเช่นเดียวกันว่า อัตราแลกเปลี่ยน ไม่มี ความสัมพันธ์กับความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออก ทั้งการส่งออกโดย ภาพรวม และจำแนกออกเป็น การส่งออกสินค้าเกษตร และการส่งออกสินค้า อุตสาหกรรม

ทั้งนี้ ด้วยการอาศัยชุดข้อมูล ตรีภาค และระเบียบวิธีอย่างเดียวกันกับที่ ทรศนะว่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ถูกประกอบสร้างและเชื่อมโยงเข้ากับความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศด้านการส่งออกของประเทศ ทั้งการส่งออกโดยภาพรวม และจำแนกออกเป็น การส่งออกสินค้าเกษตร และการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม ภายใต้อ้างอิงเกี่ยวกับราคาเมื่อเทียบกับคู่แข่งในลักษณะแปรผันตรงเช่นนี้ นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงประเด็นผิวเผิน อย่างการขาดการพิสูจน์ให้เห็นจริงด้วย ข้อมูลเชิงประจักษ์ ของนักวิชาการ ความบกพร่องอย่างยิ่งในการตรวจสอบ ของผู้มี อำนาจหน้าที่ในภาครัฐ รวมถึงการยกเมฆเพื่อผลประโยชน์ส่วนตนอันเป็นข้อซึ่งทำ ความเข้าใจได้ ของภาคเอกชนแล้ว

ภายใต้ฐานคติของนักคิดสำนักโครงสร้างนิยม ที่ว่า “[มนุษย์] แต่ละคนล้วน พุดโดยมีวัตถุประสงค์” (Chaika, 2008: 150) นี่จึงอาจมิใช่การบกพร่องโดยสุจริต แต่เป็นอีกหนึ่งตัวอย่างของความพยายามในการสถาปนาและปลูกฝังความเชื่อ ต่อ ความชอบธรรมของผู้มีอำนาจหน้าที่ (Weber, 1977: 325) ผ่านภาษา ในฐานะ เครื่องมืออันทรงประสิทธิภาพ (van Leeuwen, 2008: 105) รวมถึงการผลิต (ซ้ำ) วาทกรรม เพื่อการครอบงำ ตักตวงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการเอาไรต์ เอาเปรียบระหว่างชนชั้นโดยกลุ่มชนชั้นนำ อันเป็นรากเหง้าของปัญหาเชิงโครงสร้างที่ สำคัญและยังคงดำรงอยู่ในประเทศไทย ด้วยการอาศัยอำนาจหน้าที่เพื่ออำพราง/ทำ ให้ทรศนะของตนกลายเป็นสภาพเป็นความรู้ และความจริง ซึ่งสมาชิกอื่นๆ ไม่แม้แต่ที่ จะคิดหาตระแวงหรือโต้แย้ง

ข้อเสนอแนะ

แม้คำตอบที่ได้รับจาก “การวิเคราะห์วาทกรรมเชิงประจักษ์” จะมีใช้ข้อค้นพบปลายทางอย่างที่ว่าวิเคราะห์วาทกรรมในระบอบทักษิณปัจจุบันให้ความสนใจ หากแต่ด้วยการประยุกต์ใช้แนวพินิจชนิดใหม่นี้ กลับสามารถเติมเต็มช่องโหว่แห่งการวิพากษ์วิจารณ์ และเปิดเผยให้เห็นในเชิงประจักษ์ ถึงความไม่ต่อเนื่องของตรรกะตลอดจนรอยแยกของวาทกรรม ด้วย “การพิสูจน์ผิด” บรรดาสมมติฐานแรกเริ่ม อันเป็นต้นทางที่ขัดแย้งแห่งการสอบสวนเชิงวิพากษ์ ต่อตัวบทที่ถูกผลิต (ซ้ำแล้วซ้ำเล่า) โดยผู้มีอำนาจหน้าที่ จนกลายเป็นสิ่งคั่งชิน ถูกมองข้าม รวมถึงยอมรับกันในสังคม โดยปราศจากการตั้งคำถาม ตลอดจนการตรวจสอบ แตกต่างโดยสิ้นเชิงจากกระบวนการอันคลุมเครือ ที่ชวนให้หลายฝ่ายเกิดข้อคำถาม ว่าอาจเป็นเพียงแนวพินิจที่อาศัยการทักท้วงตีความเอาด้วยตนเอง ดังเช่นที่เป็นมา

ด้วยการนำไปประยุกต์ใช้ให้กว้างขวาง ในฐานะเครื่องมือสำหรับการตรวจสอบ พร้อมๆ กับการป้องปรามการผลิต (ซ้ำ) วาทกรรม ในลักษณะเช่นเดียวกันนี้ นอกจากจะยังให้เกิดความหวัง ว่ามวลชนจะสามารถเข้าถึงความตื่นรู้ได้ง่ายและมากยิ่งขึ้นแล้ว ยังอาจปลุกเร้าให้เกิดกระแสการวิพากษ์วิจารณ์ อันเป็นเงื่อนไขประการสำคัญของกระบวนการการพัฒนาแนวพินิจนี้ต่อไป อีกด้วย

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กรุงเทพธุรกิจ. 2549, 19 ธันวาคม. **รพท.สั่งแบงก์กันสำรองเงินนอก 30%**
(Online). http://www.bangkokbiznews.com/2006/12/19/news_22370715.php?news_id=22370715, 14 กุมภาพันธ์ 2555.
- กรุงเทพธุรกิจ. 2553, 14 ตุลาคม. **สอท.ชี้บาทแข็งกระทบส่งออกสูญแล้วแสนล้าน**
(Online). <http://bit.ly/cysUGK>, 14 กุมภาพันธ์ 2555.
- กรุงเทพธุรกิจ. 2553, 15 ตุลาคม. **TMB ชี้บาทแข็ง 10% สะเทือนส่งออกลด 3.3%** (Online). <http://bit.ly/dxFDmq>, 14 กุมภาพันธ์ 2555.
- กาญจนา แก้วมณี. 2550. **อัตราแลกเปลี่ยนกับการส่งออกผลิตภัณฑ์อัญมณีเครื่องประดับไปประเทศสหรัฐอเมริกา**. สารนิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กิตติศักดิ์ เจิมสิทธิประเสริฐ. 2553. “บาทโก (วิท).” **วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์** 36 (1): 186-192.
- กิตติศักดิ์ เจิมสิทธิประเสริฐ, ธนพร ศรียากุล และ ชยงการ ภรมาศ. 2554ก. “การวิเคราะห์บาทกรรมเชิงประจักษ์ ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างอัตราค่าจ้างขั้นต่ำและการลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศ.” **วารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานคร** 8 (2): 13-23.
- กิตติศักดิ์ เจิมสิทธิประเสริฐ, ธนพร ศรียากุล และ ชยงการ ภรมาศ. 2554ข. “ข้อเสนอเชิงประจักษ์ว่าด้วยอำนาจ ความรู้ และความจริง ของความสัมพันธ์ระหว่างอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ การส่งออก และการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ในภาคอุตสาหกรรม.” **วารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานคร** 8 (2): 1-12.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. ม.ป.ป.. **เงินบาทแข็งค่า: ปัญหาและทางออกของผู้ส่งออกไทย** (Online). <http://www.kriengsak.com/node/296>, 14 กุมภาพันธ์ 2555.
- โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. 2553. **บาทโก (วิท)**. กรุงเทพฯ: อักษรข้าวสวย.

- จักรี สกลบงกช. 2544. **ผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนต่อราคาส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมของไทย**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูเกียรติ ชัยบุญศรี. 2542. **ผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. 2549. **วาทกรรมการพัฒนา: อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกลักษณ์ และความเป็นอื่น**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: วิชาษา.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. 2551. **ภาษากับการเมือง/ความเป็นการเมือง**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไทยโพสต์. 2549, 12 มิถุนายน. **หอการค้าจี้ ธปท. คุมบาทอ้อมส่งออก**. (Online). <http://www.thaipost.net/news/120606/6114>, 14 กุมภาพันธ์ 2555
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2544. **อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ในกรุงเทพมหานคร (2539-2544)**.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2554. **สินค้าออกจำแนกตามกิจกรรมการผลิต (ดอลลาร์สรอ.)**
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2555. **อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ในกรุงเทพมหานคร (2545-ปัจจุบัน)**.
- ประชาชาติธุรกิจ. 2553, 21 ตุลาคม. **‘บาทแข็ง’ ดีแน่จุดอ่อนอุตสาหกรรม ธุรกิจ ใต้ใต้-เสีย... ถึงเวลา Transformation !!** (Online). http://www.prachachat.net/view_news.php?newsid=02edi0121105§ionid=0212&day=2010-10-21, 14 กุมภาพันธ์ 2555.
- ผู้จัดการออนไลน์. 2549, 18 ธันวาคม. **“เกริกไกร” หวั่นค่าบาทแข็งจุดส่งออกปีหน้าพลาดเป้า**. (Online). <http://www.manager.co.th/Business/ViewNews.aspx?NewsID=9490000154651>, 14 กุมภาพันธ์ 2555

- ศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร. 2553ก. **เงินบาทแข็งค่าส่งผลต่อการส่งออก
นำเข้าสินค้าเกษตร และ GDP เกษตร 53 อย่างไร.** (Online).
[http://www.oae.go.th/aeoc/asset/uploads/file/hot%20issue/
วิเคราะห์เงินบาทแข็งค่า_22ธค53.pdf](http://www.oae.go.th/aeoc/asset/uploads/file/hot%20issue/วิเคราะห์เงินบาทแข็งค่า_22ธค53.pdf), 14 กุมภาพันธ์ 2555
- ศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร. 2553ข. **บทวิเคราะห์: เงินบาทแข็งค่า ส่งผล
ต่อเศรษฐกิจภาคเกษตร?.** (Online).
[http://demo.ideafun.com/aeocmain/asset/uploads/file/ex
cr0953.pdf](http://demo.ideafun.com/aeocmain/asset/uploads/file/excr0953.pdf), 14 กุมภาพันธ์ 2555
- สาวตรี คทวนิช. 2549. “วาทกรรมศึกษาเพื่อการวิจัยทางสังคม: กรอบทฤษฎีเพื่อ
การวิจัยเชิงประจักษ์,” ใน ฤกษ์วารรณ หงส์ตารมภ์ และ จันทิมา เอี่ยม
มานนท์ (บรรณาธิการ). **มองสังคมผ่านวาทกรรม.** กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, หน้า 23-48.
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. 2550. **อัตราแลกเปลี่ยนกระทบต่อการส่งออก
หรือไม่.** (Online). <http://119.63.88.198/Hot%20Issue/2550/6.doc>,
14 กุมภาพันธ์ 2555
- อรรถกฤต ปัจฉิมพันธ์. 2554. **แนวคิดทฤษฎีว่าด้วยเศรษฐศาสตร์การเมือง.**
กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- Alvesson, M. and D. Kärreman. 2000. “Varieties of Discourse: On the
Study of Organizations through Discourse Analysis.” **Human
Relations** 53: 1125-1149.
- Box, G. and G. Jenkins. 1976. **Time Series Analysis: Forecasting and
Control.** San Francisco: Holden-Day.
- Chaika, E. 2008. **Language: The Social Mirror.** 4th ed. Massachusetts:
Heinle.
- Cheek, J. 2004. “At the Margins? Discourse Analysis and Qualitative
Research.” **Qualitative Health Research** 14 (8): 1140-1150.
- Crichton, J. 2010. **The Discourse of Commercialization: A Multi-
Perspectived Analysis.** Hampshire: Palgrave Macmillan.

- Foucault, M. 1980. **Power/Knowledge: Selected Interviews and other Writings 1972-1977**. New York: PantheonBook.
- Foucault, M. 1994. **The Order of Things: An Archaeology of the Human Sciences**. New York: Vintages Book.
- Freshwater, D., J. Cahill, E. Walsh and T. Muncey. 2010. “Qualitative Research as Evidence: Criteria for Rigour and Relevance.” **Journal of Research in Nursing** 15 (6): 497-508.
- Heywood, A. 2000. **Key concepts in Politics**. Hampshire: Palgrave Macmillan.
- Hodge, B., A. Kuper and S. Reeves. 2008. “Qualitative Research: Discourse Analysis.” **British Medical Journal** (337): 570-572.
- Johansen, S. 1988. “Statistical Analysis of Cointegration Vectors,” **Journal of Economic Dynamics and Control** 12: 231-254.
- Johansen, S. 1991. “Cointegration and Hypothesis Testing of Cointegration Vectors in Gaussian Vector Autoregressive Models.” **Econometrica** 59 (6): 1551-1580.
- Jorgensen, M. and L. Phillips. 2002. **Discourse Analysis as Theory and Method**. London: Sage.
- Moreland, J. 2005. “Truth, Contemporary Philosophy, and the Postmodern Turn.” **Journal of the Evangelical Theological Society** 48 (1): 77-88.
- Piana, V. 2001. **Exchange Rate** (Online).
<http://www.economicswbinstitute.org/glossary/exchrates.htm>,
February 14, 2012.
- Schembri, L. 1989. “Export Price and Exchange Rate: An Industry Approach.” in R. Feenstra (ed.). **Trade Policies for International Competitiveness**. London: University of Chicago Press, pp. 185-216.

- Schiffrin, D., D. Tannen and H. Hamilton. (eds.). 2001. **The Handbook of Discourse Analysis**. Massachusetts: Blackwell.
- Stillar, G. 1998. **Analyzing Everyday Texts: Discourse, Rhetoric, and Social Perspectives**. California: Sage.
- Van Dijk, T. n.d.. **What do we mean by ‘Discourse Analysis’?** (Online). <http://www.discourses.org/journals/das/whatisdiscourseanalysis/index.html>, September 11, 2011.
- Van Dijk, T. (ed.). 2007. **Discourse Studies**. 5 vols. London: Sage.
- Van Leeuwen, T. 2008. **Discourse and Practice: New Tools for Critical Discourse Analysis**. Oxford: Oxford University Press.
- Vighi, F. and H. Feldner. 2007. “Ideology Critique or Discourse Analysis?: Zizek against Foucault.” **European Journal of Political Theory** 6 (2) 141-159.
- Weber, M. 1977. **The Theory of Social and Economic Organization**. New York: Free.